

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GAZETA CZĘSTOCHOWSKA

REDACJA

Częstochowa II-ga Aleja Nr. 38, telefon Nr. 50

 Pod kierunkiem
ZYGUNTA TRZĘBINSKIEGO
ADMINISTRACJA

Częstochowa II-ga Aleja Nr. 43

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie 4-ej.
Cena 3 kop

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 7—8 wieczorem.

Расписка № 1521

Законенное число экземпляров № 129 поврем. издания

получено 2/6 1910 г. вт. ч. м.

 посылу и
 Исключительное право печати

Подать

№ 43.

DEON

y 11 do wtorku 14 Czerwca (włącznie)

ogramu!
arski (ciekawe zdjęcia z natury) **Historja zomieczny** **Za cene życia** (dramat z epibójca (komiczne) **Oskarżający lustro** **atre Dramatiko Nationale w Rzymie** **Ro-lazja)**

Teatr „DEON”

 Zmiana programu w każdą **środę i sobotę.** W Kalloskopach wystawiono: nową serję widoków z podróży.

— Ceny miejsc zwykłe. — — Szczegóły w afiszach i programach. — —

**LEKARZ-DENTYSTA
GREJNIEC**

Przymiuję podczas lata w CZĘSTOCHOWIE: I Aleja №10 dom p. Rajchero-wej codziennie od 9—3 po popołudniu bez przerwy w Ostrowach zaś w domu p. Rataja od 4 1/2 do 6 wieczór.

Poleca Nr. 1 swego wydawnictwa, poświęconego krzewieniu zasad zębocelnictwa wśród mas najszerszych p. t. „Ogólne zasady pielęgnowania zębów i jamy ustnej”. Cena 5 i 10 k. Zadać w księgarniach! 20

**Lecznica chorób zębów i jamy ustnej
MARJANA PUCHAŁSKIEGO**

 w Częstochowie III aleja. 57 wprost kościoła po Marjawi. Zarządzający lekarz d-ta **B. MUSZYŃSKI** przyjmuje codziennie od 9 z rana do 8 wieczór

LEKARZ-DENTYSTA
Artur Broniatowski

przyjmuje codziennie od 9—1 i od 3—7 p. p.

I Aleja № 8 pierwsze piętro domu p. Rygockiej.

Po zamknięciu kursów.

I.

W myśl zapowiedzi zamieszczamy sprawozdanie z kursów rolniczych, które przedewszystkiem daje pojęcie o przebiegu nauczania i środowisku stu-

chaczy, następnie podkreśla najważniejsze „momenty i incydenty” w czasie wykładów i wycieczek, a w końcu wy-niki praktyczne.

Ogółem było stukilkudziesięciu słuchaczy. Większość o kursach dowiedziała się z prasy ludowej i dzienników, następnie od księży i od pań we dworach, a kilkunastu od tych, co na kursa przyjechali po raz drugi, lub trzeci. Stowem, był to kwiat inteligencji wiejskiej.

Poparcie pań po dworach raz jeszcze podkreśla to, o czem J. Kraszewski już mówił, że kobiety po dworach więcej interesują się ruchem umysłowym u nas, niż posiadacze pięknych stajen, dubeltówek i ziemi.

Ci słuchacze, którzy po raz drugi lub trzeci przybyli na kursa tegoroczne, stanowili łącznik między nauczycielami i nowoprzybyłymi, gdyż oni lepiej już rozumieli wykłady i mogli na podstawie własnego doświadczenia powiedzieć o zastosowaniu nauki rolniczej. To ich osobiste doświadczenie było decydującem o zaufaniu do wykładów i nauki, potępiającej niejedną szczygół gospodarki chł-pskiej.

Największe zaciekawienie wśród słuchaczy wywołały: nauka o zdrowiu, o sztucznych nawozach, weterynaryja i o narzędziach rolniczych. Prelegenci w tych działach posługiwali się modelami, rysunkami i okazami. Szkielet człowieka i model anatomiczny, demonstrowany przez doktora S. Nowaka, gdzie serce, płuca, wątroba, żołądek były oddzielnie wyjmowane i pokazywane, wywołały ogromne zaciekawienie i słuchano prelegenta z zapartym tchem.

Podobnie było przy wykładzie vice-prezesa Tow. Rolniczego, p. Karola Łęc-kiego, o nawozach sztucznych i mierz-wie.

Pan Łęcki oprócz pokazów na wykładach pierwsiaków pokarmowych roślin, z prawdziwym zamiętowaniem na po-

lach zwiedzanych gospodarstw wciąż akcentował zasadnicze fakty z życia i karmienia się roślin.

To uporczywie a konsekwentnie nauczanie p. Łęckiego sprawiło, że wielu od razu decydowało zmiany gospodarce u siebie w domu, zaspójując p. Łęckiego pytaniami o sposobie dokonania re-formy.

Dyrektor Spółki Ziemiańskiej, p. An-ton Janowski, w wykładzie o narzędziach rolniczych, dobitnie a rzeczowo wyjaśniał korzyści nowszych narzędzi rolniczych, jako to siewnika, sprężynow-ca, walca itd. i ich większą wartość od dawnych sposobów uprawy i tak umiał skupić uwagę słuchaczy, że ci, co zo-stali przekonani o korzyściach siewnika w porównaniu z siewem ręką, natych-miast umawiali się między sobą, o kup-no narzędzi postępowej pracy na roli. Narzędzia te demonstrował p. Aleksan-der Chrostowski, instruktor rolniczy, bardzo umiejętnie.

Werwa z jaką p. Janowski poucza, stawia go w rzędzie dobrych populary-zatorów ludowych.

Entuzjastą jest w swym wykładzie p. Józef Cygański, z Kamienia, znany w mieście naszym dostawca mleka, pie-czywa itd. W umiowanym dziale hodo-wli, w wykładzie o karmieniu inwentar-za, słuchacze po raz pierwszy w życiu dowiedzieli się o różnicy karmy bytowej i o tem, że krowa to fabryka mleka, gdy kto pracuje umiejętnie dla w/tworzenia karmy produkcyjnej, po nad normę by-towej. Wykład p. Cygańskiego, o wyna-gał znajomości rac'unków, fizjologii ży-cia zwierzęcego itp. szczegółów, lecz mimo tych trudności technicznych w pojęciu nauki o żywieniu i fabrykowa-niu mleka, zapal p. Cygańskiego działał żywiołowo. Szczególniej było to widocz-nem, gdy p. Cygański powołując się na dowody z Kiedrzyńa, wsi pod Często-chową, przedstawił jak to dochód daje

właściwe karmienie krów i ile to krowa zarobić może.

Trudniejsze zadania w swych wy-kładach mieli inni prelegenci, szczegól-niej gdy nie posługiwali się modelami, ani nie mogli w zwiedzanych gospodar-stwach pokazać na przykładach słusz-ności swych wywodów.

Najważniejszym momentem w czasie wycieczek było odezwanie się pewne-go słuchacza z krytyką uprawy roli w Borowni, co po chwili gościnnego przy-jęcia niemiłe wywołało wrzanie. Lec-za krytyka, uznana za słuszną przez p. Centkowskiego, rządce, wywołała zdumienie administratora dóbr Borowno, że słuchacze tak szybko orjentują się w wykładach. Mówił nam administrator, iż będzie zmuszony p. Adamowi Michał-skiemu właścicielowi Borowna, zakumu-nikować to, gdy krytyka dotyczyła pod-stawowych spraw w nawożeniu roli i stosowaniu strączkowych na nawozie.

Drugim ciekawym momentem w czasie wycieczek, było zastanawianie się nad stosunkiem panów prelegentów do słuchaczy, gdyż wśród słuchaczy byli „uświadomiani” przez zwolenników hasła: „chłopi sami sobie” czytelnicy „Zarania”. Lecz zwyciężyło wśród słuchaczy zdrowe poczucie prawdy.

Trzecim takim „momentem” zaznac-zanem przy pożegnaniu, było domaganie się przez słuchaczy - nauczania dziew-czyn, gdyż „jak baba będzie nam przeciwną w gospodarstwie, to i chłop nie wiele zrobi.” W tym przedmiocie, na pożegnaniu w sobotę, przesława Kola Ziemiańek p. Karolowa Łącka objaśniła słuchaczy, że te cele mają mężo-wie, skupiający się w Tow. i Kółkach rolniczych, te same cele dla poprawy gospodarstwa kobiecego mają one, zo-ny i córki rolników.

Jak Tow. Rol. urządzi kursa dla swych członków, tak samo ziemianki odbywają zebrania.

Fabryka wyrobów cementowych majątku „OSTROWY”
J. C. W. Wielkiego Księcia Michała Aleksandrowicza.

 Wyroby: dachówki, rur różnych wymiarów i form cegły, płyt podłogowych i trotuarowych, różne upiększenia fasad itp. 27
 Przedstawicielstwo i biuro sprzedaży w firmie „Młot” w Częstochowie ul. Dojazd № 29 telefon № 203.

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

Częstochowa, Aleja III-ola, dom własny.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamiennarski i Sztukatorski

WYKONYWA RZĘBYCZCZYNI, ROBOTY BUDOWLANE i SZTUKATERJE.

Telefon № 280.

RYDZEWSKI i S-ka

Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatral. 13

TELEFON № 1.

Najlepszy krajowy węgiel z kopalni „Hr. Renard”

po k. 95 za korzec sześć pud. z dostawą do domów

Wreszcie p. Łącka objaśniła mężów o szkołach kobiecych w Mirosławiu, w Kutnowskiem, a ksiądz kanonik M. Fulman przemówienie to uzupełnił wykładem o potężnym znaczeniu wiedzy dla dobrobytu w kraju.

Objawem charakterystycznym kursa, jest fakt, jak już wspomnieliśmy, że wśród słuchaczy byli tacy, co przyjechali po raz drugi, przywołac z sobą synów lub zwagrow. Wawrzyniec Kluzniak z Małus był sam na kursach trzy lata temu. Dwa lata temu z zięciem, a w tym roku z zięciem i dwoma synami. Publicznie on zaznaczył, że dzięki nauce na kursach zbiera teraz z 26 morgów tyle, ile dawniej nie zbierał z 60 morgów. Na tem właśnie polega cel i znaczenie tych kursów, by umiejętności rolnicze upowszechnić.

Antoni Nałęcz.

Wspólnymi siłami.

—oo—

Dzigi zjazd stowarzyszeń spozyczych który w zeszłym tygodniu obradował w Warszawie, dowodzi, że hasło „wspólnymi siłami” znajduje u nas coraz więcej zwolenników. I ogromnie pocieszać jest fakt, że rozszerza się ono najwięcej w tych kołach, najmniej znamy, robotniczych i włościańskich, dla których praca współdzielcza najdonioślejsze ma znaczenie.

Najciekawszą częścią obrad zjazdowych był bezspornie referat p. Wojciechowskiego „o stanie obecnym Stowarzyszeń współdzielczych w kraju i ich bilansach za r. 1909”.

Cyfra wykazująca ilość Stowarzyszeń kooperacyjnych w kraju, jest bardzo niepewna, według wszelkiego prawdopodobieństwa wynosi ona 670.

Z pomiędzy tych Stowarzyszeń do Biura informacyjnego 130 nadesłało sprawozdania; a oprócz tego 47 przysłało swe bilanse w odpowiedzi na ankietę, zarządzoną przez Biuro Informacyjne, tak, że dokładne wiadomości dotyczą 177 Stowarzyszeń. Zrzeszyły one przeszło 27,000 konsumentów i mają obrotu 4,5 mil. rubli. Bilans ich na rok bieżący obejmuje w aktywach i pasywach 1,220,045 rb.

Co się tyczy typu, do jakiego można by stowarzyszenia zaliczyć, to z pomiędzy nich jest 62 rolniczych, 61 robotniczych i 53 mieszanych, złożonych przeważnie z inteligencji małopolskiej. Najlepiej idą spółki włościańskie, gorzej już robotnicze, a może najgorzej małopolszczyzna, gdzie panuje albo apatia, albo zależność od śródczasowych pośredników paraliżuje wszelkie lepsze wiano.

Chcąc oznaczyć szybkość wzrostu obrotów, najlepiej porównać bilanse z dwu lat 1908 i 1909 tych stowarzyszeń, które mają najdokładniej prowadzoną jachunkowość. Okazuje się, że obrót wynosił w roku 1908 1,570,000 rb., a w roku 1909 1,615,000, czyli wzrost o 11 prc., tymczasem ilość uczestników wynosiła w r. 1908 — 19,036, a w następnym 19,554, czyli wzrosła o 2 i pół prc., a więc każdy z uczestników zwiększył w ciągu roku swe zakupy o 9 prc.

Stosunek obrotu handlowego do kapitału zakładowego wyraża się jak 10 do 1, gdyż obrót wynosi 4 i pół milj. a kapitał 450 tys. rubli, zysk brutto wyniósł 11 prc. w sklepach związkowych, a 12 prc. w sklepach nie należących do związku; koszty handlowe wynoszą w pierwszych 7,8 prc w drugich 8,9 prc., a więc czysty zysk wynosi 3 prc., czyli około 141,000 rb. we wszystkich stowarzyszeniach.

Koszty handlowe wyniosły ogółem 362 tys. rubli, z czego trzecia część przypada na komorne, a dwie trzecie na pensje, czyli ze około 600 osób miało zarobku 240 tys. rubli.

Wpływ sklepów wyraził się w r. 1908 obniżką cen pieczywa, gdy to ostatnie silnie się w cenie podniosło wszędzie, gdzie do konkurencji nie stanęły sklepy współdzielcze. Czy Polacy są zdolni do pracy współdzielczej? Anglik pewien wyraził się o nas, jako o urodzonych kooperatystach, mówiąc o spółkach w Poznańskiem. Prelegent chce temu wierzyć i to go napelnia otuchą na przyszłość.

Z różnych postulatów, które były na zjeździe poruszane, najgłośniej odzywały się życzenia, aby rozszerzyć Biuro Informacyjne i jego działalność i urządzić jak najwięcej lustracji stowarzyszeń. Dowodzi to, że działalność Biura informacyjnego, które dopiero od dnia 1 stycznia 1909 r. istnieje, została

w zupełności uznana. Bo rzeczywiście na program świeżo odbytego zjazdu złożyły się przedewszystkiem rezultaty przez to Biuro przedsięwziętych konferencji, doświadczeń i spostrzeżeń braków w stowarzyszeniach.

Zjazd zajmował się również obszernie kwestią administracji w stowarzyszeniach. Najciekawsze jest, że zjazd wypowiedział się przeciw wprowadzeniu instytucji pełnomocników zamiast zebrań członków i uznał za potrzebne zwoływanie co najmniej 4 razy do roku ogólnych zebrań członków.

Nastroj zjazdu był przez cały czas obrad bardzo podniosły, bo zebrani zdawali sobie sprawę, że kooperatywa dąży do uporządkowania u nas handlu, może z czasem i pewnych gałęzi wytwórczości. Od czasu I zjazdu w r. 1908 praca współdzielcza wstąpiła w fazę prawidłowego rozwoju, a świeżo odbyty zjazd był posunięciem o ważny krok naprzód.

W zjeździe brało udział 139 delegatów.

Przeciw kolonizacji niemieckiej.

—x—

Dla zapobieżenia wstępującej coraz bardziej w ostatnich czasach kolonizacji niemieckiej na Kujawach i w Płockiem, grono najpoważniejszych obywateli ziemskich z pow. lipnowskiego, wrocławskiego i nieszwawskiego założyło niedawno „Spółkę kujawsko-dobrzyńską”. Głównym zadaniem Spółki jest pośredniczenie w kupnie i sprzedaży majątków ziemskich oraz parcelowanie nabytych bądź to przy pomocy Banku włościańskiego, bądź też bez jego pomocy. Prócz tego Spółka bierze majątki bezserwitutów w sprzedaż komisową, udziela kredytu hipotecznego, reguluje hypoteki i służebności itp.

Działalność Spółki na razie rozciąga się na wspomniane powyżej trzy powiaty, w przyszłości jednak Spółka zamierza rozszerzyć ją na powiaty sąsiednie. Przedewszystkiem wszakże Spółka ma się zająć rozparcelowaniem jednego z większych majątków ziemskich pomiędzy emigrantów polskich, powracających z Ameryki z pewnym zasobem gotowizny.

Ze względu na duże znaczenie społeczne Spółki, życzyć jej należy powodzenia i owocnej działalności.

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś: św. Bazylego Wielk. B. W. D. K.

Jutro: św. Wita Krescen M. m.

Chytomira bł.

Wita św.

Wschód słońca: godz. 3 m. 40.

Zachód „ „ 8 „ 13

Przybyło dnia: „ 9 „ 4

Daty historyczne: 1800 Bitwa pod Marengo. 1845 Otwarcie pierwszej kolei żelaznej do Grodzka.

— Popis szkoły muzycznej.

Doroczny popis szkoły muzycznej odbył się w niedzielę i pomimo niepoгоды ściągając stosunkowo liczny zastęp osób, interesujących się rozwojem szkoły, oraz rodziców i opiekunów, którzy z uwagą i widocznym zadowoleniem śledzili postępy swoich wychowanków.

Wykonawcy, stosownie do zaawansowania technicznego, wykonalni utwory fortepianowe ze zrozumieniem i uwzględnieniem prawideł tak ważnych w grze fortepianowej t. j. dynamiki i ekspresji. Dwie uczennice pp. Róża Lewi i Marja Feilchenfeld, które otrzymały świadectwa z ukończenia szkoły, wykonały artystycznie Allegro (część I) koncertu C-moll Beethovena.

Wykonanie tak poważnego utworu raz jeszcze chlubnie zaświadczyło o dobrym kierunku szkoły przez dyrektora jej prof. L. Wawrzynowicza.

W dalszym ciągu korzystnie przedstawili się: Luciak Andrzej, Patorska Irena, Zdzienicka Marja, która z poczuciem wrodzonej inteligencji odegrała zwłaszcza prelud: Des-dur Chopina; Tabaczynska Marja zaimponowała obecnym lokalną pamięcią i pewnością gry — wykonała sprawnie piękne preludjum Rachmaninowa, Impromtu F-mol op. 10 L. Wawrzynowicza — utwór długi i trudny technicznie, pełen kombinacji harmonicznych i kontrpunktacyjnych. Następnie p. M. Feilchenfeld odtworzyła sonatę „appassionata” Beethovena i prel. h-moll Chopina, wykazując piękne uderzenie. Na zakończenie p. Róża Lewi odegrała

Nocturn Cis-moll Chopina, zaś na początku sonatę patetyczną Beethovena, cieniując i frazując odpowiednio.

Popis zaświadczył o usilnej pracy oraz poważnym traktowaniu sztuki zarówno ze strony kierownika szkoły, jak i jej wychowanków.

W. Powiadowski.

— Z chrześcijańskiego Towarzystwa dobroczynności.

Wczoraj wieczorem odbyło się posiedzenie zarządu Towarzystwa dobroczynności. Przewodniczył prezes, pan Karol Wolfke. W toku ozywionych rozpraw poruszono wiele doniosłych spraw bieżących i projektów na przyszłość. Niestety, jednak, narazie przynajmniej większą część tych projektów rozbiła się o brak materialnego poparcia ze strony tutejszego społeczeństwa, a co za tem idzie, o pustki w kasie Towarzystwa. Jeżeli chcemy, aby Towarzystwo dobroczynności rzeczywiście godnie zadanu odpowiadało, jeżeli zdamy namacalnych dowodów owocnej jego pracy, musimy usiłowania popierać, musimy dbać i starać się o to, by w miarę możliwości zasilać kasę Towarzystwa.

Między innemi sprawami poruszono i sprawę unormowania pomocy lekarskiej. Ze względu jednak na ważność tej sprawy i innych, które były na porządku dziennym wczorajszego zebrania, postanowiono ostateczną decyzję pozostawić na następnym posiedzeniu.

— Echa zabawy.

Zarząd Towarzystwa Dobroczynności dla chrześcijan, dziękując p. Wągrowskiemu za zupełnie bezinteresowne dostarczenie wody sodowej na zabawę w dniu 5-mym czerwca, nadmieniam, że czysty dochód z zabawy z tego powodu wyniósł rb. 431 kop. 21 a nie 428 kop. 55 jak było ogłoszone.

— Pod adresem komisji sanitarnej.

Wobec mogących się rozwinąć najrozmaitszych chorób z powodu upałów, jakie mamy już od dłuższego czasu, komisja sanitarna powinna zwrócić baczną uwagę na miejsca ustępowe w naszym mieście.

Miejsca te są tak brudne i w takim nieporządku, iż łatwo mogą się stać rozsładnikiem epidemii. W niektórych większych domach w II Alei ustępy są nawet strokroć gorsze niżeli w innych mniej zamożnych domach na przedmieściu. Nadgnieł deski i nieuprzątnię nieczystości narazają lokatora na kalectwo lub też na nieprzyjemną kąpiel. Wobec tego komisja sanitarna jak również policja winny się zająć zaradzeniem ztem.

— Z kolei W. W.

Ze względu na duży ruch osobowy do miejscowości leczniczych, kolej W. W. w nadchodzącą środę, t. j. 15-go b. m. uruchomia drugi pociąg pośpieszny nr. 7 bis dla bezpośredniej komunikacji między Warszawą a Berlinem. Pociąg ten wychodzić będzie z dworca warszawskiego o godzinie 4-ej m. 20 po południu i przychodzić będzie do Częstochowy o godzinie w pół do dziesiątej.

— Wpływ zaliczeń kolejowych.

Nr. Nr. zaliczeń z frachtów pośpiesznych krajowych: 03896 03921 03926 03929 03932 03937 03942 03943 03944 03948 03950 03951 03952.

Nr. Nr. zaliczeń z frachtów bezpośrednich: 06444 06451 06465.

Nr. Nr. zaliczeń z frachtów krajowych zwyczajnych: 35861 35864 35891 35892 35903 35904 35935 35943 35944 35945 35952 35974 35976 35979 35989 35994 36015 36016 36020 36040 36048 36051 36054 36066 36068 36069 36095 36104.

Nr. Nr. zaliczeń z frachtów bezpośrednich: 00802 01903 01155 01261 01294 01308 01324 01361 01375 01428 01447 01471 01488 01500 01537 01594 01596 01613 01631 01642 01682 01692 01699 01702 01730 01752 01767 01807 01883

— Ze sportu.

Oddział wiedeński stajni treningowej w Kruszynie książąt Lubomirskich na wścigach w Wiedniu odniósł w niedzielę 3-krotne zwycięstwo w biegach o najwyższe nagrody dnia.

W biegu o nagrodę 6,000 koron przyszedł lekko pierwszy „Książę Pan”; w biegu tym brało udział 5 koni. „Książę Pan”, crack stajni, z powodu choroby nie mógł uczestniczyć w derby wiedeńskich.

W biegu drugim (wścig dwulatków) o nagrodę 10,000 koron z 7 koni, które brały udział, pierwszy był „Lepszy”

(rodzony brat „Joine Firufkesa”).

W biegu trzecim (handicap) o nagrodę 6,500 koron, brało udział 18 koni, pierwszym był „Owidiusz”. Wścigstkie konie książąt Lubomirskich w Wiedniu dosiada wytrawny żokiej, murzyn, p. John Winkfield.

— Utonięcie.

W rzece Licwarta około wsi Trąbny w gminie Popów utonął, uległszy podczas kąpieli atakowi choroby św. Walentego, 15-letni Adam Smaczny, mieszkaniec wsi Działoszyn.

— Od pioruna.

Na polu majorackiego majątku Opatów od uderzenia pioruna zabity został 13-letni Mikołaj Gawor, mieszkaniec wsi Iwanowice w gminie Opatów.

— Nagły zgon.

Mieszkaniec osady Kłobucko w gminie Kamyk Marcin Kosowski lat 42 zmarł nagle. Przyczyna przedkiego zgonu narazie niewiadoma.

— Pożar.

We wsi Stanowiec w posiadłościach Hilarego Szymczyka wynikł pożar, który strawił w płomieniach dom mieszkalny. Dom ubezpieczony był na sumę 300. Straty wynoszą rb. 150.

— Kontrabanda.

W bliskości wsi Leśniaki w gminie Rększowice znaleziono niewiadomo przez kogo porzuconą kontrabandę, ocenioną przez władze komory na 388 rb.

Około wsi Korzonek w gm. Dźbów znaleziono kontrabandę wartości rb. 51 kop. 43.

— Ze szpitala.

W ciągu dnia wczorajszego w szpitalu miejskim znajdowało się na kuracji mężczyzn 39 i kobiet 20.

— Aresztowania.

W ciągu dnia wczorajszego aresztowano w naszym mieście osób 8.

Korespondencje.

Z Noworadomska.

— Przygniecenie.

Wczoraj, do południa, przy rozbiuraniu starego budynku w Bartodziejach we dworze p. Lityńskiego uległ nieszczęśliwemu wypadkowi pracujący tam chłopiec 16-letni Stanisław Szwedzik. W chwili wyciągania bali środkowych oberwała się ściana, która przygniosła biednego chłopca tak nieszczęśliwie, że z lewej strony złamała mu dwa żebra, oraz silnie całego potłukła. Nieszczęśliwemu, przywiezionemu do miejscowego szpitala, pierwszej pomocy udzielił lekarz p. Stanisławski.

— Przygoda cyklisty.

Wczoraj, w godzinach popołudniowych przed burzą wyruszył na majówkę rowerem 23-letni Stefan Bednarek. Na szosie w stronę Stobiecka, gdy p. B. minął reżnię miejską z przeciwnie strony spotkał się z furą, na której siedział kilka osób; na widok jaskrawo ubranego sportowca konie momentalnie skręciły w bok, wpadając na owego cyklistę.

Nieszczęśliwy rowerzysta wraz z rowerem dostał się pod koła wozu i kłopoty koni, wobec czego został silnie poturbowany i pokaleczony, fura zaś wyruciła się, lecz tak szczęśliwie, że nikt nie odniósł poważniejszego szkwału. Poturbowanego z potrząskanym rowerem furą odwieziono na żądanie do domu, poczym wezwano do opatrunka felczera.

— Złosiwa krowa.

Onegdaj o godz. 5 popoł. w Posadowce w gm. Kobieli, krowa pasąca się na łące ubodła 7-letnią Marysię Szadkowską, której wyrwała kawał ciała oraz wybita oko.

Nieszczęśliwej, przywiezionej do Rędomska, pierwszej pomocy i opatrunka udzielił lekarz p. Stanisławski

— Pożary.

Wczoraj około północy we wscigach dziecinacach rozległy się dzwony alarmowe, oraz trąbki sygnałowe, zwiastujące pożar. Zebrana szybko straż ogólniowa ochotnicza momentalnie wyruszyła do pożaru w ul. Dojazd z wścigami koszarami w domu F. Kuleski. Ogień wynikł, jak twierdzi sam gospodarz podobno z sady, które już dawno nie były przeczyszczane; wydobywając

PIERWSZA PRASKA FABRYKA ORKIESTRJOŃ DIEGO FUCHS W PRADZE.

POLECA Orkiestry, zastępujące 5 do 20-tu instrumentów z zastosowaniem siły ciężarowej, lub elektrycznej poznane i zaszczytnie wyróżnione na WYSTAWIE CZĘSTOCHOWSKIEJ

Przedstawicielstwo: Dom Handlowo-Komisowy **Zdzisław R Y L S K I** Częstochowa, Aleja II Nr. 33 Tel. 93
ORKIESTRJOŃ PIĘCIU TYPOW NDESZŁY.

Skład Apteczny Wacława Orzeł

od Lipca r. b.
przeniesiony zostanie
do domu W-nej Wnorowskiej
III Aleja róg ul. Szkolnej

ZUPELNIENIE BEZPŁATNIE!!! TO NIC NIE KOSZTUJE!!!

Każdy żądający otrzyma BEZPŁATNIE paczkę zawierającą pewny **RODEK** przeciw REUMATYZMowi i PODAGRY.

Długi czas cierpiełem na REUMATYZM i podagrę, lecz żaden środek nie przyniósł mi najmniejszej ulgi, lekarze zaś uważali chorobę mą za nieuleczalną. Po upływie pewnego czasu udało mi się zostawić lekarstwo z 5 zupełnie nieszkodliwych części i używając środków ten bardzo krótki czas, zdołałem wyleczyć się zupełnie. Następnie próbowałem dawać to samo lekarstwo moim znajomym i sąsiadom, cierpiącym na reumatyzm, jak również chorym leczącym się w szpitalach na tę chorobę, a osiągnięte rezultaty wprost zdumiewały najpoważniejszych lekarzy, którzy przyznali, że wynaleziony przeze mnie środek leczniczy jest najpewniejszy, przeciw tej chorobie.

Od tego czasu zdołałem za pomocą tego środka wyleczyć już setki osób, które skutkiem choroby tej stały się nieodłącznymi kalekami, nie mogącymi ani iść, ani ubierać się bez pomocy drugich z tych wielu w wieku lat 60 do 75, cierpiących na REUMATYZM od lat 30. skutecznego działania tego środka leczniczego, iż postanowiłem rozesłać bezpłatnie kilkadziesiąt paczek, aby dać możność liczytnym zastępcom chorých skorzystać z nich.

Jest to środek cudowny i nie ulega żadnej wątpliwości, iż chorzy, których lekarze oraz na kuracji w szpitalach uważają za nieuleczalnych mogą być zupełnie wyleczeni. **PROSZĘ ZWRÓCIĆ UWAGĘ NA TO, IŻ NIE ŻĄDAM ŻADNEGO HONORARIUM**, lecz proszę tylko zakomunikować mi, iż W. P. życzy sobie otrzymać bezpłatnie paczkę tego środka leczniczego na próbę, wymieniając nazwisko swe i dokładny adres w języku polskim. O ile środek ten okaże się W. P. potrzebnym w większej ilości, to zaznaczam, iż cena tego jest bardzo umiarkowana. Nie pragnę, bynajmniej zbliżyć się, orzeczenie zaś pragnę tylko aby wynalazek mój przyniósł największą ulgę cierpiącym na tę chorobę.

Proszę zwrócić się na kartkach pocztowych o frankowanych marką 4 kop do M. E. Trejser, Bangor House, Shoe Lane, E.C., London, 131

Wskazywanie ręk przy objawianym reumatyzmie stawów.

Jestem tak pewien skutecznego działania tego środka leczniczego, iż postanowiłem rozesłać bezpłatnie kilkadziesiąt paczek, aby dać możność liczytnym zastępcom chorých skorzystać z nich.

Wskazywanie stawów przy objawianym reumatyzmie stawów.

H. KOCZAŁSKI & Co, Dom Komisowo-Spedycyjny

Częstochowa, Herby pr., Herby ros i Granica
Kantor mieści się przy ul. Panny-Maryi Nr. 18 w oficynie na lewo (parter). Telefon 38.
W zakres operacji wchodzi: cienie i ekspedycja towarów przemyсловych i wywozowych n. warunkach najprzystępniejszych. 448-180-2

„LECH” Kantor Przewozowy

Aleja 3-cia № 55, telef. 323.
Uskutecznia szybko i dokładnie przewoźki mieszkań, biur, fabryk i t. p. z gwarancją. Wysyła i odbiera wszelkie towary z kolei. Kantor otwarty od 9 rano do 7 wieczór.

MACZKA NESTLE MLECZNA

Od przeszło 40-tu lat polecana przez lekarzy całego świata jako idealny pokarm dla dzieci i dorosłych chorych na żołądek. 82-86-1

Skład wyrobów tabaczkowych R. PRUSZKOWSKI

Aleja II róg Teatralnej poleca z ustępstwem 10% na 1 gatunkach tytoniu fabryk: Kalinowski i Przeplorkowski Warszawa; T-wa Gabaj Moskwa; T-wa M. J Bostanloglo Moskwa F. Reinhardt, Moskwa T-wa Szatczy i Mangubi, Petersburg Mundel C-o Ryga; A. J. Majkaparyga; Aszkinazy, Symferopol; Mesakusidi, Kiercz; Szyszman i Durun cza, Wilno, Sarala, Półtawa; Otoman, Petersburg; B-ci Aslanidi Rostów; T-wa Rostowsko Dońskiej F-ki Tytoniu Rostów; Kuszarew Rostów; Stamboli, Teodozja; Popow Odessa; B-ci Kogen, Kijów; gilyz różnych formatów najlepszej polskiej fabryki J. MARCHELSKI w Warszawie, z oryginalnych francuskich bibulek Abadie

Centralna Stacja Elektryczna w Częstochowie Oddział Instalacji

Poleca urządzenie instalacji oświetlenia elektrycznego, dostawę, ustawianie i wynajem elektromotorów po cenach najniższych.
Wszelkie artykuły elektrotechniczne stałe na składzie.
Projekty i kosztorysy bezpłatnie

Tow. Wyższych Kursów Handlowych w Warszawie ul. Smolna № 9, tel. 10-15

Zapisy na rok szkolny 1910/1911 przyjmuje kancelarja Kursów Handlowych A. Zielińskiego codziennie od godziny 10 do 1 po poł.
Egzaminy powakacyjne rozpoczyna się dn. 4 Września r. b. prelekcje zaś 16 Września r. b.
Na kursie specjalny przyjmowani są słuchacze na podstawie ukończenia szkoły średniej filologicznej, handlowej lub realnej — oraz na mocy egzaminu w tym zakresie.
Członek wynosi: rb. 150, płatne z góry w 2 rat, półroczn.

Towarzystwo Akcyjne Rzeźni Miejskiej w Rosyi

POLECA:
1) Krew suszoną
2) Mączkę mięsną
3) Kupuje i sprzedaje skóry surowe, mokre i suche 55

„PROSUS”

DOZWOLONY przez URZĄD LEKARSKI za № 2386

ułatwia trawienie

chroni od chorób

Marka fabryczna
Żądajcie tylko z tą marką i tylko w woreczkach ołpompowanych jedno funtowych
Skład główny: Ludwik Miętkiewicz, Warszawa, ulica Bracka 13.

Do wynajęcia zaraz na Krakowskiej № 15 vis-avis nowobudującego się kościoła, 4 sklepy z mieszkaniami podług najnowszego stanu na restauracje, sklep, używany maszyniarstwo i rezerw (frzyje: kę. R. ne szopy i składy. Na ulicy Długiej № 31 suteryny sklepione widnia suche na warsztat lub fabryczny. Wiadomości kantor Hertz M. Dojazd 31, telefon 286. 919

OKULISTA Dr. med. ST. MARROWSKI
b. Asystent Lwowskiej Kliniki Okulistycznej
zamieszkał w Częstochowie przy ul. Teatralnej № 18 w domu p. Konowej
Przyjmuje chorych na oczach od 10-11 rano i od 5-6 po południu.

Do sprzedania w Częstochowie dwa nieruchomości (jedna z dużym placem odpowiednim pod fabrykę) Wiadomość w Cukierni W. Mikolajek pośrednictwo wyłączone 8-1 1142

Zakład stolarski zbudowca 2 Alf ja 38 w Częstochowie.
Wykonywa roboty meblowe budowlane na składzie posiada duży wybór gotowych mebli za gotówkę i na raty 104

Zgubiono kartę paszportową wydaną przez fabrykę Braci Muszyńskich 1231
Zginęła karta paszportowa wydana na przez Braci Szarek Stanisława Małkowskiego 1230

Portepian niewielki firmy Bimra w Kaliszu z moderatorem Metalowym w dobrym stanie do sprzedania z powodu zmiany mieszkania Aleja 111 53 m. 2 u Gluchowskiego 1204

Sprzedam rower ul. 7 Kamienie 17. 2-1-114

Bryczka nowa, woz kolejący z prząd do sprzedania Teatralna 13 Miller. 3-1-1215

Panna inteligentna skromnych wyznania wymagana potrzebna do biura handlowego. Oferty składać do redakcji Gazety Dla T. P. 1219

Do sprzedania lub wydzierżawienia wólka ziemi z obiektem, tuż przy planie kolei warszawsko-wiśla z bliskości Częstochowy punkt fabryczny Wiadomość w Częstochowie ulica Dojazd 19 m 14. 1220

Piwiarnię sprzedam z powodu wyjazdu Aleja 2-43 Bielski. 1228

Sklep spożywczy sprzedam wraz z meblami i umeblowaniem Aleja II 42 Bielski. 1228

Adwokat Warszawa Wilcza 18 od II-ej 5-61, 1070

Dom sprzedam w Rakowie za bierzo do redakcji Gazety Dla T. P. 1231

Dom za 8.000 rubli dochodu 700 sprzedam na dogodnych warunkach Aleja 2 Bielski Częstochowa 1234

Sklep z powodu śmierci Męza sprzedam Aleja 2 Bielski Częstochowa 1237

Restauracje dająca czystego zysku 6000 rubli rocznie, odstąpię z powodu słabości chęć wyjechać za granicę, lub zamienić na dom Aleja II Bielski 1238

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ: Kantor własny Częstochowa Aleja II Nr. 43—w Zawierciu księgarnia p. K. Lubcke i S-ka, — w Rakowie p. Leon Plotrowski.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 2. Kop. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową, lub odnoszeniem do domów. Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40, po tekście k. 15, obok tekstu (nadane) k. 50 nekrologi k. 20. Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20